

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRHIIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Conferința preoțimei arădane pentru îndrumarea tineretului.

Marți, în 15 Maiu a. c. a avut loc la sediul Episcopiei din Arad o conferință a delegațiilor preoțimei din Eparhie, participând toți protopopii și câte doi delegați din fiecare protopopiat. Conferința a fost convocată de P. Sf. Sa Episcopul Grigorie al Aradului participând 42 delegați preoți.

P. Sf. Sa în cuvântul de deschidere a relevat lipsa de îndrumare a tineretului rural, care dela vârsta terminării școlii primare și până la intrarea în armată este aproape lipsită de asistența religioasă, morală și culturală cuvenită. Relevă, că preoțimea eparhială a săvârșit și până acum o muncă ostenitoare, dar în fața curentelor subversive și imorale această preoțime este dator să intensifice activitatea, pentru a se umplea golurile ivite în timpul din urmă în sufletul tineretului.

P. Sf. Sa schițează un program de activitate bine definit și învită preoțimea să-și indice neajunsurile, pe care preoții le întâmpină în misiunea lor cu privire la îndrumarea tineretului.

La discuțiune iau parte preoții: Alexandru Binclici, Pavel Tismonariu, Aurel Pop și alții, arătând, că Biserica este adeseori stânjenită din partea administrației, a unor rele deprinderi, a indeletnicirii sportive exagerate etc.

Toți preoții cu un suflet și o inimă animată de apelul P. Sf. Sale, hotărâsc a lua contact mai intensiv cu tineretul adult, ținând săptămânal lecții de îndrumare sufletească și cerând P. Sf.-ului Episcop să ceară locurilor în drept facilitarea misiunii Bisericii pentru tineret.

S'a accentuat și necesitatea încadrării rolului Bisericii pentru tineret, în cadrul pregătirii preregimentare.

Discuțiile au avut un viu răsădit în sufletul preoților, cari s'au arătat dispuși a-și intensifica munca pentru pregătirea tineretului, pentru viitorul Bisericii și Statului nostru.

Vizitație canonică.

P. S. Sa Dr. Grigorie G. Comșa în tractul protopresbiteral al Timișorilor.

Duminecă 29 Aprilie crt. P. S. Sa Părintele Episcop, Dr. Grigorie Gh. Comșa, însoțit de P. C. Sa Părintele consilier eparhial Mihail Păcățeanu, au vizitat 3 parohii din tractul Timișorilor, însoțiti fiind de P. C. Sa Părintele Protopop Dr. Patrichie Țurca, Traian Golumba și diaconul Alexandru Bocșlanu precum și de deputații eparhiali Dr. Coriolan Balta, Dr. Pavel Obădeanu, Dr. Lucian Gheorghievici, Gheorghe Ioanovici, și Lazar Balu. Di. prefect al județului Dr. Dimitrie Nistor a fost reprezentat prin Di. N. Spiridon, iar plasa centrală prin Di. primpretor Stupariu.

După un mic popas în Timișoara, P. S. Sa Părintele Episcop și suitea, pornesc spre Timișoara-VII, prima parohie luată în programul vizitelor.

Parohia „Vile Fabrică” s'a înflințat la dorința credincioșilor acestui cartier, prin stăruința P. C. Sale neobositului Părinte protopop Dr. P. Țurca și prin înalta aprobare a P. S. Sale Părintelui Episcop.

La ora 8^{1/2} dimineața, credincioșii parohiei în frunte cu preotul locului, Părintele Ștefan Șora, primesc cu multă însuflețire pe Arhiepiscopul prea înbit, care însoțit de aclamațiunile poporului și a Imnului de bineventare, executat de corul bisericesc din Timișoara-Fabrică de sub conducerea inv.-director Gh. Ioanovici parcurge calea până la școala primară de stat, unde într-una din sale, este și paraclisul parohiei. Copiii de școală sub supravegherea directorului Gh. Daina, întâmpină pe înaltul oaspe cu flori și imuri de slavă.

După oficierea unei „Rugăciuni de mulțumită” P. S. Sa Părintele Episcop ascultă raportul preotului Șt. Șora, care arată prin cuvinte alese, istoricul parohiei și jertfele depuse de credincioși pentru înzestrarea cu cele necesare a lăcașului de închinare, dorindu-și P. S. Sale zile senine și sănătate în înalta

misiune apostolică, care strălucește în lung și în latul țării. Apoi P. S. Sa, mulțumește pentru frumoasa primire, plcurând în sufletul credincioșilor noui nădejdi, printr'o prea frumoasă cuvântare, despre „Ingrijirea sufletului“.

De aci, P. S. Sa și sulta, se îndreaptă spre frunțașă parohie Beregsen, păstorită de preoții Valeriu Popovici și Andrei Jebelean.

La intrarea în comună, un banderlu de călăreți așteaptă pe oaspeți, iar cuvântul de bun venit din partea autorităților comunale, este rostit de dl notar Mihai Moisă și primarul Lazarovici. Intreg satul e în sărbătoare. Piața din fața bisericii este tixită de lume. La apariția P. S. Sale, mulțimea izbucnește în urale cari nu mai încetează.

La intrarea în sf. biserică, preoții locului, predau spre sărutare P. S. Sale, sf. cruce și evanghelia.

Se oficiază sf. liturghie de P. S. Sa în asistența P. C. Sale Părintelui consilier eparhial Mihail Păcățeanu, P. C. Sale Părintelui protopop tractual Dr. Patrachie Țiucra, a preoților Valeriu Popovici, Traian Golumba, Andrei Jebeleanu și a diaconului Alexandru Bocșianu. Răspunsurile liturgice sunt date de corul din loc sub conducerea inv.-director Coriolan Clecan, acum subrevizor de control.

La Herovic, P. S. Sa a binevoit a hirotoni întru presbiter pentru parohia Nadăș, pe candidatul Nicolae Lipovan.

La priceasnă Părintele Valeriu Popovici, adânc mișcat și printr'o frumoasă cuvântare rostită cu mult simț, arată P. S. Sale situația parohiei, mulțumindu-i că a binevoit să-l cerceteze. P. S. Sa, mulțumește pentru frumoasa primire și rostește o predică plină de alese învățături, despre „Păcat și urmările lui“, înflorită cu exemple din ce în ce mai grăitoare, producând asupra ascultătorilor o adâncă impresie.

După Sf. liturghie, P. S. Sa și sulta cercetează casa răposatului preot Balta, părintele Dlui Dr. Coriolan Balta și fost primar al Timișorli, a Dlui Romulus Carabaș, director de bancă, a Dlui notar Mihai Moisă, Coriolan Clecan, a preotului Andrei Jebelean și a fruntașilor săteni Lupulescu și Lazarovici, împărțind pretutindenea arhieriasca Sa binecuvântare. Onorurile de gazdă le face Părintele Valeriu Popovici și distinsa sa familie, cari au servit înaltului oaspe și însoțitorilor o masă aleasă.

La masă au luat cuvântul Dl N. Spiridon, care vorbește în numele Dlui prefect, toastând pentru M. Sa Regele Carol II-lea și pentru P. S. Sa; răspunde P. S. Sa, mulțumind pentru urările de bine ce i-s'au adus și binecuvântând gazdele.

La ora 5 după masă, P. S. Sa își continuă drumul spre parohia Ianova, păstorită de preoții Cornel Gherga și Alexa Puta.

Comuna întregă a îmbrăcat haină de sărbătoare primind pe P. Sf. Sa cu o însuflețire rară, căci nici

bătrânii satului nu-și mai amintesc, de când a călcat ultima oară, piclor de Viădică pe pământul lor.

La marginea comunei, în fruntea unui banderlu de călăreți, corul local înalță Imn de preamărire, Celui ce îl cercetează în numele Domnului Hristos

Din partea autorităților, cuvântul de bun venit este rostit de primpretorul plasei Recaș, Dl Erneszt Welsz, notarul comunei Gutman Adam, asistați fiind de subnotarul Pantelle Topolă și primarul Ion Ion-Pe o parte și pe alta a drumului, coplii de școală sub supravegherea învățătorilor Vasile Manolescu, Dna Manolescu, Stănescu din Remetea mare, cu stegulețe și cu flori, urează bun venit prea iubitului Păstor.

Biserica așezată pe o colină, este tixită de mulțimea credincioșilor.

Se oficiază serviciul Vecerniei, P. S. Sa fiind asistat de un impozant sobor de preoți, compus din P. P. C. C. Lor Mihail Păcățeanu, Dr. Patrachie Țiucra, preoții Cornel Gherga, Constantin Micu, Teofil Nistor, Alexa Puta, Traian Ilie, Traian Pelea și diaconul Alexandru Bocșianu. Răspunsurile sunt date de corul din loc, condus de învățătorul Constantin Pava.

La finea Vecerniei, Părintele Episcop, rostește o admirabilă predică, despre „Rugăciune“, făcând ca sufletul ascultătorilor să vibreze de emoție și de mulțumire pentru învățăturile auzite din gura Arhierelui și mulțumește pentru frumoasa primire, răspunzând și cuvântării Părintelui Alexa Puta, care înainte de predica P. S. Sale a raportat despre situația din parohie.

În uralele mulțimii, P. S. Sa se îndreaptă spre casa Părintelui Alexa Puta, unde a primit o prea frumoasă serenadă dată de corul din loc.

La copioasa masă, servită de familia părintelui Puta, au luat cuvântul Dl. Spiridon, Părintele Gherga, și a încheiat Părintele Protopop Dr. P. Țiucra, mulțumind P. S. Sale pentru dragostea ce o manifestă credincioșilor și preoților din tractul Timișorli, prin vizitele Sale, căci în tractul Timișorli, nu este nici o parohie care să nu fi fost vizitată de P. S. Sa, afară de parohiile recent înființate. Aduce mulțumiri și onorurilor reprezentanți ai autorităților și tuturor celor cari au însoțit pe P. S. Sa.

Seara târziu, P. S. Sa s'a îndreptat spre reședință.

B.

Reînhumarea osemintelor lui Constantin Brâncoveanu.

Capitala României a fost martoră, Luni în 21 i c. unei ploaze și mărețe ceremonii.

Suveranul, guvernul țării și clerul în frunte cu I. P. S. S. dr. Miron Cristea, Patriarhul României, au participat în solemnitățile reînhumării osemintelor

marelui voevod Constantin Basarab Brâncoveanu.

Totodată, împlinindu-se, în vara aceasta, și 220 de ani dela mișleasca ucidere a domnitorului și a familiei sale, la Țarigrad, s'a făcut și această comemorare.

Orașul a fost pavoazat de sărbătoare iar străzile pe unde Impunătorul cortegiu a parcurs drumul dela patriarhie la biserica sf. Gheorghe Nou, unde au fost depuse osemintele, erau înțesate de un public înduioșat de suferințele și mucenicia voevodului care și-a iubit legea mai pre sus de viață.

Clopoțele tuturor bisericilor au dat veste credincioșilor, de săvârșirea pioasei ceremonii a transportării osemintelor marelui și bunului voevod creștin, Constantin Basarab Brâncoveanu, spre locul de veșnică odihnă.

În ajun fusese dus dela biserica brâncovenească „Sfântul Gheorghe-Nou” la patriarhie sicriul în care au fost puse osemintele voevodului. Sicriul e minunat sculptat în lemn de stejar și poartă, pe capac, stema brâncovenească.

La patriarhie osemintele domnitorului au fost așezate în sicriu și s'a slujit, un mic parastas.

La ora 10 jum. a sosit în curtea patriarhiei M. S. Regele Carol II. însoțit de A. S. R. Principele Nicolae și Măria Sa Marele Voevod Mihai și guvernul țării.

S'a slujit parastas pentru pomenirea și odihna sufletului celui răposat, în curtea patriarhiei, de I. P. S. Patriarh dr. Miron Cristea, în sobor cu mitropolitii, episcopii și arhierii țării: II. PP. SS. LL. Nicolae al Sibului, Nectarie al Bucovinei, Pimen al Moldovei și Gurie al Basarabiei; PP. SS. LL. Grigorie al Aradului, Vartolomei al Râmnicului, Dionisie al Ismailului, Cosma al Dunării de jos, Gherontie al Tomisului, Visarion al Bălților, Ghenadie al Buzăului, Nifon Criveanu al Hușilor, Vasile Lăzărescu al Caransebeșului, arhierii Tit Târgoveșteanul, Platon Ploșteanu, etc.

Răspunsurile au fost date de corul patriarhiei sub conducerea d-lui prof. Oancea.

După citirea rugăciunii pentru morți, I. P. S. Patriarh a rostit o ploasă cuvântare.

La ora 12 jum. cortegiu a ajuns în curtea bisericii Sf. Gheorghe-Nou. Biserica era frumos decorată, în față cu draperii de purpură, — culoarea domnească, — iar în interior cu covoare românești. Deasupra mormântului săpat în dreapta naosului se ridicase un baldachin tot de pânză purpurie. La intrarea în curtea bisericii ardeau mirodenii în două mari chlopuri.

Mulțime imensă se adunase în piața Sf. Gheorghe și pe străzile din împrejurimi spre a privi cortegiul.

În biserică au intrat numai înalții prelați, protoerei, membrii guvernului, ofițerii superiori, membrii familiei și purtătorii sicriului.

Corul bisericii, sub conducerea d-lui Ștefan Mușeanu cânta „Sfinte Dumnezeule”.

I. P. S. Pimen, mitropolitul Moldovei, a citit ultima rugăciune de înmormântare pomenind următoarele nume:

Constantin Vodă Brâncoveanu, cu soția sa Maria; fiii lor: Constantin, Ștefan, Radu și Mateiaș și fiicele lor: Stanca, Maria, Ilinca, Safta, Anuța, Bălașa, Smaragda și Enache.

S'a cântat apoi, de soborul arhierilor și protopopilor, „Veșnica pomenire”.

I. P. S. Patriarh, cu mitropolitii, episcopii și membrii familiei binecuvântau sicriul. Corul bisericii a mai cântat de două ori „Veșnica pomenire”, după care sicriul de stejar, pe al cărui capac stă scris: „Aci odihnesc osemintele martirului Brâncoveanu Constantin Basarab Voevod +1711+1934+”, a fost coborât în mormânt de arhimandriții și stareții de mănăstiri.

Asemenea s'au servit parastase pentru odihna lui Constantin Brâncoveanu și a familiei sale, în toate bisericile din eparhia noastră. Preoții au ținut panegirice mișcătoare despre moartea năpraznică al acestui voevod și familiei sale, cari toți au preferat ca mai bine să-și dea viața decât să se lapede de religia ortodoxă.

Zece Mai în Arad.

Praznicul tuturor sărbătorilor noastre naționale, a constituit și în anul acesta prilej de înălțătoare manifestație națională în orașul nostru Arad. Orașul întreg a fost îmbrăcat cu verdeață și drapeluri.

În toate școlile la ora 9 s'a tălmăcit generațiilor viitoare însemnătatea zilei.

La ora 10 s'a oficiat serviciul divin în catedrală de către P. S. Sa Episcopul Grigorie, asistat de consilierii eparhiali.

După polihoanele obicinuite rostite pentru sănătatea M. Sale Regelui Carol al II-lea a P. S. Sa Episcopul Grigorie și înaltului guvern, părintele Mihuț a vorbit cu avânt despre Idealul românilor îndeplinit și datorii lor de-a păstra și apăra cu bărbăție fruntariile scumpel noastre patrii.

La ora 11 în fața Primăriei a defilat armata în fața dlui general Argeșanu, P. S. Sa Episcopul Grigorie și autorităților. Ca totdeauna armata română însuflă nădejdi.

La ora 11 $\frac{1}{2}$ a fost recepție la Prefectură unde în fața P. S. Sa Episcopului Grigorie dlui general Argeșanu și dlui prefect Dr. I. Groza, toate instituțiile și-au exprimat omagiile lor față de M. S. Regele Carol al I-lea.

În numele Bisericii ortodoxe din eparhia Aradului a vorbit părintele consilier Mihai Păcățianu.

După masă la ora 4 societățile sportive și școlile din Arad, au aranjat serbări sportive de toată frumusețea pe terenul de sport al „Gloriei”. A asistat public mult, în frunte cu P. S. Sa Episcopul Grigorie și capii autorităților.

Ziua eroilor în Arad.

La praznicul înălțării Domnului, românii din Arad au avut o întreită sărbătoare: a eroilor, a desrobirei orașului Arad, căci în ziua praznicului înălțării lui Iisus la Cer, au intrat înainte cu 15 ani, trupele române în Arad. Tot în această zi s'au împlinit 40 de ani dela procesul memorandumului. Biserica noastră precum și alte instituții culturale, au comemorat aceste importante evenimente cu demnitatea ce se cuvine unui popor în plin acces pe drumul progresului.

Pe platoul din fața bisericii din garnizoană, I. P. C. Sa arhimandritul Dr. Suciu, asistați de preoții: Gheorghiu, prof. Dr. Petreuța și diaconul Măcinic, au oficiat parastasul obicinuit pentru odihna eroilor căzuți pentru întregirea neamului românesc. De față au fost autoritățile militare, civile, școalele, armata și un public numeros. Au ținut cuvântări preaslăvind memoria eroilor, părintele Gheorghiu, părintele Tandrău, Dl. subprefect Dr. Ciuca, și locot. colonel Kirculescu. De aici publicul a plecat la diferitele cimitire ca să depue jerbe de flori pe mormintele eroilor.

După masă, Liga Antirevizionistă, secția Arad, a organizat o serbare la teatrul orașenesc. În fața unui public, destul de puțin, la o sărbătoare ca în ziua de azi, corul școlii de arte și meserii a intonat Imnul regal și alte cântece. Elevul Puiu Șiclovan, bălatul dîci profesor dela Acad. Teologică Dr. Șiclovan, a declamat cu multă bărbăție o poezie bine predată despre cultul ce datorăm eroilor. Apoi părintele Codreanu din Arad, și-a dezvoltat frumoasa conferință despre luptele memorandiste la noi în Ardeal. După această conferință lucrată cu temelnicie, a declamat bine candidatul de preot Gh. Moș, satira III-a de Eminescu.

La sfârșit s'a reprezentat drama: „Vremuri de răstribite“, interpretată cu multă artă de d-șoara Liviu Checlicheș și de studenții dela acad. teologică G. Lăchici, A. Uria, A. Barbu, E. Popescu, I. Zimboreanu, T. Frențiu, Iosif Petrovici, A. Pavel, L. Lazăr, S. Popa, N. Niculescu, M. Munteanu, și M. Țitel.

Comemorarea eroilor la Hălmagiu.

În Hălmagiu Duminică în 15 Aprilie a. c. după terminarea sf. liturghii, locuitorii din loc și jur au plecat în fața mormântului Eroilor, unde-i așteptau mulțimea de țărani sosiți de pe satele vecine la această înălțătoare serbare. Aici P. C. Sa părintele protopop Ștefan Bogdan, împreună cu diaconul Enea Joidea au săvârșit un Te-Deum, înălțând rugăcuni pentru lertarea sufletelor soldaților căzuți pe câmpul de luptă. Răspunsurile au fost date de bine instruitul cor al bisericii ort. rom. din loc, a cărui reușită se datorește

muncii cu timp și fără timp a P. C. Sale Părintelui Protopop.

După Te-Deum urmează mai multe cuvântări cu caracter național, isvorâte din adevărate suflete românești.

P. C. Sa Ștefan Bogdan, a arătat în cuvinte pline de convingere eroismul armatei române în urma căreia, a dobândit granițele actuale ale Țării sale din care nu va lăsa străinilor — chiar cu pericolul vieții — nici o unghie de loc. Drept încheiere își pune încrederea în ajutorul lui Dumnezeu, a armatei Române și în Majestatea Sa Regele Carol II.

După aceasta corul cântă Imnul Regal, urmând o serie de poezii patriotice rostite de elevii școlii primare și a grădinei de copii din loc.

Urmează la cuvânt Dl. Traian Mager profesor, care face istoricul serbarii de azi, arătând cum înaintașii noștri au știut să moară pentru patrie. Drept încheiere dă imbold ca crucile de lemn, la umbra cărora se adăpostesc eroii, să fie înlocuite cu cruci de platră.

Din nou corul execută mai multe cântări patriotice, intercalându-se între ele, poezii declamate de către elevi.

Din partea societății sf. Gheorghe, Dl. inv. O. Turuc, a declamat cu mult entuziasm poezia „Ostașilor Ardeleni“ de Zaharie Bărsan.

A vorbit apoi Dl. Dr. M. Nicula adv. arătând în cuvinte călduroase dragostea poporului românesc, față de țara sa, care e gata la un singur sunet al goarnelor să-și lase casă, masă, și tot ce are mai scump și a sări spre a-și apăra țara.

Drept încheiere face un apel celor adunați aici să făgăduiască în fața monumentului, că vor urma pe înaintașii lor în dragostea față de țară.

Ca încheiere a serbarii P. C. Sa protopopul Ștefan Bogdan, cetește mulțimii telegramele adresate Domnilor: General Rasoviceanu, Ioan Suciu, Stelian Popescu și a Preasfinției Sale Părintelui Episcop, a cărei cuprins e următorul:

Preasfințitului

Episcop Grigorie

Arad.

Românii din Hălmagiu și jur, comemorând azi împlinirea aior 15 ani de când glorioasa noastră armată a pornit de aici pentru liberarea fraților ce gemeau încă sub călcăul asupritorului milenar, își îndreaptă gândul spre Preasfinția Voastră, vrednic străjutor al legii și al Neamului la granița de Țară, urându-Vă ca dimpreună cu cel ce Vă înțeleg și Vă urmează să copleșiți glasurile celor ce ne vreau larăș robl.

Romul Bora
abs. de teologie.

**Scrisoarea lui Ion Lugojan
ostaș din Budinș către P. Sf. Episcop Grigorie:**
— cu prilejul vizitei canontce —

*Prea Bunule, iubite, al nostru Prea Sfințite,
Noi toți, cu mic cu mare îți adresăm cuvinte
Din inimă venite, spre inimă pornite
Cu drag la noi aici de-a pururi pomenite
Bănatul zice falnic că: Bine-ai venit
Să cercetași azi via, ce Domnul a sădit,
S'o luminași să zică, așa acum zic și eu
In vecl lăudat fie Dumnezeu!*

**Intru mulți ani Stăpâne,
dedicație Prea Sfinției Sale Dr. Grigorie Gh.
Comșa Episcopul Aradului, drept admirație
pentru munca ce o îndeplinește.**

*Un lupător mult așteptat, apari pentru ortodoxie!
Și-i dovedești rostul ei sfânt, croit măreț de-o veșnicie.
Aduci în suflet mântuirea, în case țina bucuriei
Inalți un zid din vechi credinși, aici la Vestul României.*

*Poporul, turma credincioasă s'apropie cu umilință;
Și tot mai mulți pășesc pe drumul, conducător la biruință.
Păstor suprem, celor mai mici ești tată cu adevărat,
Părinte pentru obidiți. Stăpân de dragoste mână
Alergi, binevestind cuvântul și munca binecuvântând,
Cu timp și fără timp ne mângâi, Prea Sfinte, Sfinților urmând.*

*Adus-ai linerimii viață, celor bătrâni o mângâiere,
Celorce și-au uitat credința le dai, iubindu-i, înfiere.
Infapt-ai semnul biruinții pe plaiuri ce le șinem sfinte;
Ai semănat Dulul credinții, prin fapte sprijin și cuvinte.*

*Admiratori te ascultăm și credincioși te vom urma;
Pe Dumnezeu Cel Cereș și Fiul Său îl vom ruga:
Neobositul Prea sfințit Episcopul nostru Grigorie
Să ni l trăiască la mulți ani, a Le'nălța eternă glorie.*

Pr. Teofan Herbei.

**Misiune pastorală în
Moșnița.**

Misiunile făcute în primăvara acestui an, în propopiatul Timișoril, s'au încheiat în duminica Floriilor cu misiunea care a avut loc în frunțașă comună Moșnița. Judecând după felul disciplinat al prezentării credincioșilor și după numărul mare a celor ce s'au cuminecat, sufletele au fost pregătite cu toată conștiințiozitatea, în vederea acestei misiuni. Această împrejurare a surprins plăcut, încă de la început, pe înaltul misionar al Eparhiei I. P. Cuvloșia Sa Arhimandritul Policarp Morușca, întimplat — în Sămbăta Floriilor — la intrare în comună, de credincioșii satului în

frunte cu harnicul paroh Ioan Illovi, înconjurat de toți intelectuali din comună.

La cuvântul de binevntare al părintelui Illovi — rostit în ușa Sfintei Biserici — a răspuns emoționat I. P. C. Părintele Morușca.

În această predispoziție de pietate, credincioșii la chemarea I. P. C. Sale au intrat în Sf. Biserică, unde s'a oficiat serviciul vecernei, fiind de față un mare număr de credincioși cari așteptau să se mărturisească.

Din primul moment, a atras atenția decorul bogat al frumoaselor chilimuri bănățene, cu cari a fost împodobită nava sfintei biserici, de către harnicii credincioși ai comunei Moșnița. La sfârșitul vecernei, I. P. C. Părinte a rostit o frumoasă predică în legătură cu pregătirea sufletescă pentru mărturisire.

De puține ori se ivește în viața creștinilor de azi acea sinceră sete după Hristos, care s'a putut observa în răbdarea credincioșilor ce-și așteptau rândul la mărturisire în ușa bisericii, până aproape de ora 11 noaptea. Pe lângă I. P. C. Părinte Arhimandrit, au mai mărturisit și cucericii preoți Meletie Șora misionar tractual și Ioan Illovi, parohul comunei.

Mănezi la sfânta liturghie pontificată de părintele Arhimandrit Policarp — asistat de preoții Virgil Popovici, Meletie Șora și Ioan Illovi — răspunsurile liturgice le-a dat corul plugarilor din Moșnița.

La priceasnă, părintele Arhimandrit a rostit o impresionantă predică despre țina sf. cuminecături, plină de îndemnuri și îndrumări pentru viața creștinească. S'au cuminecat: 73 bărbați, 86 femei și 88 copii.

În după amiaza acestei zile s'a aranjat în sala festivă a „Casei Culturale” o serbare a cercului religios „Andrei Șaguna”, la care — în cadrul unui program întocmit și executat de corul copiilor, condus de învățătorul I. Popa — au conferențiat pâr. H. Vișoiu despre „Mucenicia bisericii în trecut”, și pâr. Virgil Popovici, în numele „Astrei”, despre Mocioni.

După cuvântul de mulțumită al pâr. Illovi, I. P. C. Pâr. Arhimandrit, a încheiat serbarea, exprimând vie satisfacție pentru cele constatate în această parohie și invocând harul cerului peste lucrările făcute.

Nimbul serbărilor misionare din Moșnița a fost ridicat prin dăruirile făcute de credincioși, între cari se menționează: îmbrăcarea în argint, a evangheliei de credinciosul V. Gluchici, apoi repararea de către coriști — a crucii din fața bisericii sfințite ambele de I. P. C. Părintele Arhimandrit.

Tot atunci s'a serbat și „ziua pomilor”.

Reușita serbărilor se poate atribui, cu drept, parohului local.

Serafim.

Misiunea religioasă din Bucovăț

Fruntașa parohie Bucovăț, din protopopiatul Timișorii, a îmbrăcat haină de sărbătoare, în Dumineca din 11 Martie crt. când P. C. Sa Părintele Protopop Dr. Patrichie Țucra, însoțit fiind de C. Sa Părintele Z. Brădeanu misionar eparhial, C. Sa Părintele Melentie Șora, misionar tractual și diaconul Alex. Bocșianu, s'au deplasat în numita parohie, pentru aranjarea unei misiuni religioase.

Misiunea se începe încă de Sâmbătă, oficiindu-se serviciul vecernie de către Părintele Z. Brădeanu, cu asistența preoților din Bucovăț, C. Micu și I. Țăran. După vecernie Părintele misionar, printr-o prea frumoasă cuvântare, începe pregătirea credincioșilor pentru Sf. Taină a Cuminecăturii. — Urmează apoi mărțurisirea credincioșilor.

Duminică dimineața se oficiază Sf. Liturghie, celebrată de P. C. Sa Dr. P. Țucra, C. S. Z. Brădeanu, M. Șora, C. Micu, I. Țăran, Cazacu și diaconul A. Bocșianu, răspunsurile fiind date de corul bisericesc din loc, cu lăudabilă pricepere.

Credincioșii au participat la sf. Liturghie în număr foarte mare, putându-se vedea depe fețele lor mulțumirea sufletească de care eram cuprinși.

La pricază, urcă amvonul Părintele misionar Z. Brădeanu, care prin cunoscuta-i vervă oratorică și prin frumoase episoade din viața Mântuitorului Hristos, picură în sufletele credincioșilor balsam de mângâiere și întărire sufletească, pentru primirea cu demnitate a trupului și sângelui aceluia, care pentru noi și pentru păcatele noastre a răbdat moartea și cele mai cumplite chinuri. — Urmează apoi împărtășirea copilor de școală și a credincioșilor.

După masă, în sala școlii primare, se aranjază o frumoasă serbare, la care participă tot satul. Programul este deschis de corul școlarilor, bine pregătiți de învățătoarea Maria Ursu și învățătorul Tudor Milă. Au plăcut foarte mult declamările școlarilor, bine alese și declamate cu multă însuflețire.

Urmează apoi conferința Dlui Lazar Bani, care vorbește din partea F. O. R.-lui, despre „Porunca a 7-a” înfrângând păcatele care aduc multe nenorociri, mai ales la sate.

Din partea Astrel, vorbește părintele Melentie Șora, despre „Educația din familie” cu multă pricepere și vădit succes.

Atât programul cât și conferințele, au fost ascultate cu mult interes și apreciate de P. C. Sa Părintele Protopop Dr. P. Țucra, care în cuvântul de încheiere, prin cuvinte alese scoate în evidență, punctele esențiale din program și din ambele conferințe, îndemnând pe cei prezenți la lucruri bune și le mulțumește pentru interesul arătat cu ocaziunea acestei misiuni.

Înainte de încheiere, Părintele C. Micu, mulțu-

mește prin cuvinte alese P. C. S. Părintelui Protopop și însoțitorilor, pentru că s'au deplasat la Bucovăț și-l roagă ca și în viitor, să-i mai cerceteze, arătându-le același dragoste de adevărat părinte sufletească.

S.

Sanatorul dela Schitul Păltiniș.

În munții Rășnarului, în mijlocul codrului de brad, la 1400 m. altitudine, la 30 Km. depărtare de Sibiu și 19 Km. depărtare de cel mai apropiat sat, se află acest sanator, departe de șomotul satelor și orașelor și încunjurat de pace. În apropierea lui o bisericuță frumoasă din lemn, unde oaspeții se pot închina zilnic Mântuitorului. Dela sanator în toate părțile pornesc poteci îngrijite. Oaspeților le stau la dispoziție diferite distracții, ca tenis, popice, radio, pian etc. Bale de putină și acid carbonic.

Natura prin pozițiile ei variate și pitorești își înalță sufletul, iar aerul curat bogat în ozon, își întărește plămânii.

În zilele călduroase de vară e cel mai plăcut loc climateric din țară, având, întocmiri cu totul confortabile. Distanța dela Sibiu la sanator se face cu cursa de automobil zilnic pe un drum bine îngrijit. Sezonul se începe la 1 Iunie.

Prospecte și informațiuni cereți dela Consiliul arhiepiscopiei ort. rom. din Sibiu.

INFORMAȚIUNI.

Răspunsul M. S. Regelui Nostru Carol II la telegrama P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie, dată din Adunarea eparhială ținută la Dumineca Samarincii din a. c.

P. S. Sale Episcopul Grigorie
Arad.

Palatul Regal București.

Mulțumesc P. Sf. Tale și Adunării eparhiale, pentru frumoasele urări.

Carol.

Cununie de aur. În 20 Mai, a. c. s'au implinit 50 de ani, de când dl. Iosif Moldovan, inspector școlar pensionat din Arad, s'a căsătorit cu iubita sa soție.

Cu aceasta ocazie fericită, familia dânilor au ținut să comemoreze această zi, la căminul părintesc din Arad, procurând scumpilor părinți momente pline de mulțumire sufletească. Părinții, împreună cu fetele lor Dna Dr. Iacob soția profesorului universitar din Oradea și cu fiii lor: Remus, șeful contabilității dela episcopie și Sabin președinte de tribunal în Arad, au asistat la sf. Liturghie în biserică-catedrală. După ser-

viciul divin, preotul casei, părintele Codreanu a sfințit locuința dlui inspector și a cetit rugăciunile prescrise la asemenea prilegiuri, implorând binecuvântarea lui Dumnezeu asupra părechei iubitoare și asupra familiei lor. — Cu aceasta ocazie dl. Moldovan a primit o mulțime de urări de bine, în persoană, telegrame și scrisori dela neamuri, cunoscuți și străini.

Dorim și noi dlui inspector Moldovan și scumpul sale soții încă mulți ani cu sănătate și mulțumire sufletească pentru fericirea familiei lor și pentru binele comun.

Revizionismul în Ungaria. — În ședința Camerei din Budapesta un deputat ungar, a ținut o cuvântare de natură să învrăjbească și să creze agitații. Acest parlamentar maghiar a protestat contra persecuțiilor la care ar fi supuse zările ungurești din România. Aceste persecuțiuni cari n'au decât singurul cusur că nu există, ar tinde la extirparea națiunii minoritare maghiare din Ardeal. Desigur că dacă un orator, și un parlamentar pleacă de la convingerea că poate afirma orice imposibilitate și orice invenție, n'avem nimic de adăugat, mulțumindu-ne numai de a sublinia că atari cuvântări pe cât de false în fond, pe atât de tendențioase, nu pot decât să contribuie a slăbi bunele raporturi internaționale, într-o vreme în care toată lumea simte nevoia unei înțelegeri.

Cât privește situația presei maghiare din România, putem să afirmăm — și aceste afirmații se pot dovedi precis — ea este atât de rea, încât am dori ca și presa română din Ardeal să aibă aceiași situație atât de numeroase de puternice și de libere sunt foliile maghiare „persecutate” din Ardeal.

Din Rusia sovietică, — În lupta bolșevicilor contra lui Dumnezeu în Rusia s'a editat în ultimul timp un catehism al celor fără de Dumnezeu, numit de cel credincios *catehismul deavolului*.

Autorii acestei scrieri au imitat scrierile și metodele de catehizare ale creștinilor, bineînțeles pentru susținerea credinței lor ateiste, voind s'o propage pe acesta în popor ca pe Sf. Evanghelia.

Dumnezeu le va strica toată măiestria la timpul cuvenit.

Cămașa Domnului. — O reclivă de mare însemnătate și anume cămașa necusută a Mântuitorului ce a purtat-o în timpul patimilor se afla în vechea mănăstire de călugărițe din Argenteuil — o localitate în apropiere de Paris în Franța. Din timp în timp sfânta cămașă este expusă în sfânta mănăstire spre a fi venerată de pelerini. Anul acesta ea va fi expusă de la 31 Martie până la 21 Mai.

Această sfântă cămașă a Dămnului care a fost păstrată mult timp în Constantinopole a fost dăruită de împărăteasa Irina în veacul al 9-lea împăratului Franței lui Carol cel Mare care a dăruit-o ficei sale Teodratii călugăriță în mănăstirea Argenteuil. Documentele istorice păstrate din acea epocă mărturisesc de autenticitatea sfintei relicve.

O episcopie misionară. Print' un proiect de lege care a fost depus la Senat, se va înființa o episcopie misionară pentru creștinii ortodocși români din America și țările neortodoxe apusene, cu episcop al Mitropoliei Ungro-Vlahiei și sub jurisdicția canonică a Sf. Sinod al Bisericii ortodoxe române.

Biblia. Cetim în ziare:

Numai societatea biblică britanică publică 12.000 biblii pe zi.

Această societate a vândut până acum 237.000.000 (două sute treizeci și șapte milioane) biblii, împărțite în 623 limbi și dialecte.

D-rul Riston secretarul societății declară că în Europa numărul volumelor a crescut dela 1763.000 la 1.420.000 anual.

În America de Sud desfacerea bibliei a crescut de asemenea, dela 41.000 la 505.000 volume anual.

Filme Culturale. Ministerul Instrucțiunii a luat o hotărâre prin care cinematografele sunt datoare să reprezinte numai filme culturale Duminică până la orele 8 seara. Dar de ce numai Duminică?

Sămânța de gândaci de mătăsă dă Casa școalelor preoților și învățătorilor cari vor să se ocupe cu această activitate. Doritorii se vor adresa direct la Casa școalelor.

Primejdia Francmasoneriei În ședința Camerei d. deputat Pamfil Șeicaru, directorul ziarului „Curentul”, a arătat cât de mare este primejdia francmasoneriei pentru țara noastră și a cerut guvernului să închidă toate logile masonice.

În vreme ce sta la taifas, acasă l-a ars fetița. Femeia Ana Cincu din Obreja (Severin), și-a lăsat singură fetița acasă și a plecat la taifas în vecini. Micuța, care era numai de un an s'a apropiat de vatra focului, începând să se joace cu tăciuni aprinși. Deodată flăcările i-au cuprins hainele pricinuind fetiței arsuri grele peste tot trupul. După câteva ceasuri de chinuri sărmana fetiță și-a dat sufletul.

Copil cu chip de pește. — O femeie din orașul Tucuman, din Argentina, a născut zilele trecute o făptură ciudată. Noul născut se aseamănă mul mult cu un pește decât cu un om și nu este nici băiat nici fată. Picioarele sale sunt lipite unul de altul, sfârșindu-se cu o coadă de pește în locul degetelor.

Radio în slujba poliției. — În orașul New-York din America agenții poliției au la ei niște aparate radiofonice, cu ajutorul cărora află tot ce se petrece în circumscripția lor de poliție. Dela aflarea acestei născociri, faptele rele descreșc simțitor în America.

În Turcia cărmuirea a dat ordin strâns ca toate femeile și toți bărbații să se căsătorească. Burlaci și femeile nemăritate vor trebui să plătească o amendă mare.

Bibliografie.

Pr. Virgil Popovici, licențiat în litere, **Ortodoxismul și Biserica națională din Timișoara**, Timișoara 1933, pp. 240, Prețul lei 150.

Prezentul studiu al păr. V. Popovici, scris cu gândul de a redeștepta dragostea și însuflețirea față de biserica străbună, merită toată atențiunea din partea intelectualiilor și a preoților noastre. El ne oferă lumina cu ajutorul căreia putem vedea nuzințele religioase-naționale ale Românilor timișoreni, cari în dorința lor de a se organiza în parohii independente de Sârbi și a-și zidi biserici proprii, au învins, print' un elan de dragoste față de biserica străbună, —

toate piedecile cari le stăteau în cale. Timișorenii au avut de luptat atât împotriva catolicismului cât și împotriva tendințelor de supremație ale Sârbilor. În aceste lupte s'au oțelit și s'au înfrățit, iar ca rezultat al acestei coeziuni și-au zidit, din obolul lor adunat zi de zi, acele frumoase biserici, de cari pot fi mândri, și cari le serveau nu numai ca locașuri de închinare ci și ca pavăză națională împotriva streinilor asupritori. Intelectualii români din metropola Banatului, fie zis spre cinstea lor, atât în trecut, cât și în prezent s'au dovedit a fi cu totul desinteresati de câte ori a fost vorba de problemele religioase. Spiritul acestei vechi tradiții de afirmare religioasă națională se manifestă și astăzi în niziunța zidirii unei pompoase catedrale în centrul Timișorii și a înființării unei mitropolii ort. rom.

Toate aceste sforțări nobile, realizări admirabile și aspirațiuni frumoase ni le descrie autorul în mod sugestiv și impresionant în cartea sa.

În fruntea lucrării se găsește o Prefață scrisă de P. Sf. Sa Episcopul Grigorie, urmează apoi o Introducere a autorului, după care se înșiră ctitorii și binefăcătorii bisericii din Timișoara. După aceste preliminarii, autorul trece la tema lucrării, descriind: Primele organizații ort. rom. în Banat și începuturile bisericii ort. rom. din Timișoara. Expune apoi detaliat istoricul bisericilor ort. rom. din cele 5 cartiere (Eli-sabeta, Fabrică, Mehala, Cetate și Pr. Carol Iosefin).

Cartea e tipărită în bune condiții tehnice și conține o mulțime de fotografii.

Autorul utilizează levoarele de cari se folosește cu precizie și sărguință.

Cartea e scrisă într-o limbă clară și stil ușor, ceea ce face să fie citită cu multă ușurință.

O treime din venitul material al lucrării este destinată pentru fondul de zidire al bisericii din Mehala. Iată motivul pentru care credem că prețul ei nu e prea ridicat și ar fi bine dacă s'ar procura, cel puțin, pentru fiecare bibliotecă parohială, pre a sta la dispoziția celor doritori de a o ceta, fiind ea un prețios inspirator de optimism și de realizări în viitor.

Parohii vacante.

Conform rezoluțiunii Ven. Nr. Consiliu Eparhial 3172/1934 se publică concurs pentru îndeplinirea parohiei Bănești cu filiala Cristești, devenită vacantă prin strămutarea fostului paroh Alexandru Gligor Termenul concursului este de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Birul legal.
2. Stolele legale.
3. Intregirea de salariu dela Stat.

Casă parohială nu este. De locuință se va îngriji alesul preot.

Parohia este de cl. III. (treia).

Alesul va avea să catehizeze la școlile primare de Stat din Bănești și Cristești, fără altă remunerație și să achite regulat impozitele după beneficiul său din parohie.

Cererile de concurs însoțite de actele justificative, adresate Consiliului parohial ort. rom. din Bănești-Cristești județul Arad, se vor înainta Oficiului protopopesc ort. rom. din Hălmagiu; iar reflectanții, cu stricta observare a §-lui 33 din Regulamentul

pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserici din Bănești și Cristești, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

ss. *Alexandru Gligor*
preș. Cons. par.

ss. *Teodor Popoviciu*
notarul Cons. par.

In înțelegere cu: ss. *Ștefan Bogdan*
protopop.

3—3

Nr 1148-1934.

Concurs.

Pentru catedra de *Apologetică-Dogmatică* la Academiile de teologie ort. română din Oradea, devenită vacantă prin alegerea profesorului Dr. Vasile Lăzărescu de episcop la Caransebeș, se publică concurs cu termen de 30 zile (până la data de 15 Iunie 1934) în următoarele condițiuni:

1. Salariul cu accesoriile se va plăti în întregime din bugetul Min. Instrucțiunii și a Cultelor, din suma ce se acordă anual Academiei noastre de teologie. Consiliul Eparhial nu ia nici o garanție pentru achitarea salariului.

2. Numărul obligator de ore este de 10 (zece) la săptămână.

3. Cel ales, întru cât nu este titular-definitiv, va funcționa timp de 3 ani ca profesor titular-provizoriu. După acest stagiu va putea fi definitivat, însă numai dacă va fi hirotonit.

Reflectanții la acest post își vor înainta cererile adresate către P. Sf. Episcop, până la data de 15 Iunie 1934, alăturând următoarele documente:

1. Act de botez dovedind că sunt ort. români și cetățeni români.

2. Diplomă de bacalaureat de liceu și cea de doctor în teologie dela o facultate de teologie ortodoxă.

3. Curriculum vitae.

4. Certificat despre serviciile îndeplinite dela terminarea studiilor universitare până azi.

5. Lucrări literare.

Oradea, din ședința în secțiuni unite, ținută în 28 Aprilie 1934.

(2—3)

Consiliul Eparhial ort. român

Cetiți și răspândiți:

»Biserica și Școala«